

*Deze gewaande wolf (Maned wolf)
in Brazilië is gewaand.*

Van oorlogs- tot wolvenfotograaf

Het verhaal vertellen, door het te laten zien

Jarenlang reisde Marielle van Uiterd de wereld over. Ze fotografeerde oorlogsgebieden, conflict-situaties, rampgebieden en mensen in nood. Met haar werk oogstte ze veel waardering en won ze prestigieuze prijzen, maar ze merkte dat de wereld waarin ze werkte wel erg zwart werd. Gelukkig was er iemand die weer wat kleur bracht als ze thuiskwam: haar hond. Met hem maakte ze eendelige wandelingen om alles wat ze gezien had te verwerken. Na dertien jaar besloot Marielle te stoppen met haar heftige werk en zich te richten op het fotograferen van de voorvader van onze honden: de wolf, en de verhalen te vertellen van de mensen die zich met de wolf bezighouden.

EMILY GAY (links) en ALAN HILL (rechts)
 hebben een wereld op je pin!

"Ik had zo veel ellende gezien en meegemaakt, was enkele keren door het oog van de naald gekropen en vroeg me soms af of mijn geluk niet bijna op was", vertelt Mariëtte. Natuurlijk hadde ze voldoende uit haar werk als fotograaf. Ze vond het belangrijk om de verhalen te vertellen van slachtoffers van oorlogen en rampen, of van mensen die verscheidt gaan achter een boerka. "Ik heb de kracht en toedeluzie voelkracht van de vrouwen in oorlogsgebieden in beeld gebracht, dat heeft mij als mens enorm verrijkt."

Mariëtte stond in een kogelwerend vest op de barricaden in Kiev en sloop in het paleis van Saddam Hoessein. Ze was in Irak, Syrië, Afghanistan, Rwanda, Rusland, Afrika en Libanon. Ze maakte een keiharde fotoserie over de slachtoffers van de zware tyfoon op de Filipijnen. De foto's waren zo gruwelijk dat er nauwelijks redacties waren die ze durfden te plaatsen. Mariëtte kwam in een Syrisch ziekenhuis (of wat er van over was, want alles was kapot gebombardeerd) terecht toen ze gewond raakte bij een mortieraanval en werd in datzelfde land samen met vier collega's ontvoerd. "We werden klemgeroepen

Mariëtte aan het werk op de Volare.

om meegestolen door mannen met baarden en lange gewaden. We dachten echt dat we vermoord zouden worden, maar na een halve dag worden we opnieuw weer vrijgelaten. Na die gebeurtenis voelde ik al wel dat mijn gifbeker een beetje vol begon te raken, maar de geradoklap kwam toen ik in Mexico was om de gevolgen van de drugs-oorlog vast te leggen. Daar werd ik tijdens mijn werk gefotografeerd door lokale journalisten en moest ik me enkele dagen schuilhouden in mijn hotel. Toen begon ik in te zien dat de bodem van mijn potje geluk in zicht was. Maar als ik weer thuiskwam was daar altijd mijn hond. Destijds had ik een Labrador waar ik uren mee wandelde. Zo maakte ik mijn kep leeg, verwerkte ik wat ik had gezien en meegemaakt. Ik heb met psychologen gespraat, maar ik denk nog steeds dat mijn hond de beste manier was om PTSD te voorkomen (groot traumatische stress stoornis – nif). Mijn hond vroeg me niets, hij was er gewoon en dat was perfect."

Denver

Toen Mariëtte Labrador op zestienjarige leeftijd overleed, viel er een bevoorliefde gat. En toen vond ze, een gewonde, getraumatiseerde aasvond. Denver, Mariëtte: "Denver is een straatverdi, maar heeft uiterlijk kenmerken van een herder. Hij was dusdanig misshandeld dat hij een miswou knie moest, had schurft, kon niet aan de riem lopen en was angstig en depressief. Een half jaar oud was hij en al helemaal kapot. Als hij hem niet meeneemt is er weinig toekomst voor deze hond", zeiden ze, dus ik nam hem mee, achterin de auto, die hij onderweg compleet onderkroete. Toen ik thuis aankwam deed ik de achterklep open. Denver sprong eruit en begon te rennen. Weg was-ie. Dus ik helemaal in de stress naar binnen gegaan om een plan te maken, ik voelde me zo ontzettend ellendig en schuldig. Na tien minuten liep ik naar mijn auto om te gaan zoeken, en toen zat-ie voor mijn huis op het steopje. Toen wist ik: dit moest zo zijn. Die gozer en ik horen bij elkaar."

Honden en wolven

Mariëtte: "Na die gebeurtenis in Mexico dacht ik: Ik ben er klaar mee. Maar ja... het misen en fotograferen was mijn lifestyle mijn netwerk, mijn leven. Het was een lastige beslissing, maar drie jaar geleden besloot ik met mijn reizen

te stoppen en voer een hondentaxi-service te gaan werken. Omdat ik het zo heerlijk vond om met honden om te gaan. Ik maakte kennis met heel veel verschillende soorten honden en mensen, en ik viel vooral voor de honden waar je een beetje je best voor moet doen. Zo liet ik enkele Anatische Herders uit en dat vond ik geweldig. dieren. Je krijgt er niet corraar een band mee, eerst moet je hun respect en vertrouwen winnen." Natuurlijk maakt Mariëtte nog dagelijks lange wandelingen met Denver. "Denver zal altijd een beetje een vluchtling blijven, terughoudend en als de dood voor stokken. Hij heesket ook zijn logenoten. Als we op straat of in het bos een hond uit Griekenland of Spanje tegenkomen, dan wil hij er naartoe om kennis te maken. Met een Labradorde heeft hij weinig. ik ging steeds meer lezen over hondengedrag, en dan kom je automatisch bij de wolf uit. Een jaar of drie geleden maakte ik een reis naar Tsjechië om daar wolven te fotograferen en toen wist ik: hier word ik blij van."

Ethiopische wolf en gemaande wolf

Mit een team wetenschappers en biologen was Mariëtte in Ethiopië waar de Ethiopische wolf bijna is uitgestorven. "Er zijn er nog maar een kleine 500. Een van de redenen van de massale sterfte is hondsdolheid, de wolven krijgen

For in the end, we will conserve only what we love. We will love only what we understand. We will understand only what we are taught. - Baba Dioum.
 (Want uiteindelijk bewaren we alleen hetgeen waar we van houden. We houden alleen van hetgeen we begrijpen. We begrijpen alleen wat we leerden.)

dese ziekte van de vele honden die daar rondzwerfen. Een Engelse organisatie financierde een vaccinatiecampagne voor honden. Een team ving ze met vangstokken en gaven ze een rabiesvaccinatie. Zo hopen ze een bijdrage te leveren aan het voortbestaan van de Ethiopische wolf. Ook gingen ze de bergen in om wolven te vangen en onderzoek te doen, ze namen bloed af en keken of de wolven vrij waren van rabies en of ze antistoffen hadden tegen andere ziektes.

Ik ben net terug uit Brazilië, waar onderzoek werd gedaan naar de gemaarde wolf. Ik mocht dat onderzoek vastleggen. De gemaarde wolf is een kleine wolvensoort het is geen echte wolf en geen echte vos, het is een compleet eigen diersoort, de Engelsen noemen hem een 'vos op stelten'. Onder oud-president Bolsonaro zijn in Brazilië ontzettend veel bossen gekapt, zodat ook daar het leefgebied van de wolven steeds kleiner wordt. Het team heeft ongeveer 16 maanden om kunnen onderzoeken waaraan er een paar gezonder werden."

Als we haar vragen welke wolvensoort ze het mooist vindt, zegt ze, zonder enige twijfel: "De grijze wolf, die ziet er echt uit zoals je je als kind een wolf voorstelt. Die grijze vacht vind ik prachtig. Natuurlijk zijn poelwolven ook fascinerend, maar de wolf die hier door Nederland loopt vind ik het mooist."

Wat je kènt, bescherm je

Mariëlle: "Ik zou het mooi vinden als mensen, en met name ook jonge mensen, leren dat de wolf orbij hoort en dat hij een plek verdient om te leven. Educatie is het begin van natuurbescherming want iets wat je kènt, waar je respect voor hebt, of waar je zelfs van houdt; dat wil je niet verjagen of uitroeien. Dat wil je bewaren voor de toekomst. Om wolven te beschermen, is het dus zaak dat mensen ze leren kennen. Dat neemt een groot deel van de angst weg. Ik ben al vier jaar bezig met het verzamelen van beelden van wolven waarmee ik een nieuwe boek wil maken. Daarin wil ik laten zien hoe en waarom de wolf naar Nederland kwam en wat de consequenties zijn van zijn terugkeer. Ik wil in beeld brengen hoe voor- en tegenstanders hierover

Mariëlle met Europese wolven in de Wolf Conservation Association in België.

denken en hoe ze ermee omgaan, dus biologen, natuurbeschermers, maar ook jagers en schapeboeren. Ik voel het als een taak om wat meer nuance aan te brengen in dit gepolariseerde landschap. Ik denk dat de wolf symbool staat voor een stukje onvrede van de mens. Hij vangt de klappen op. De boeren hebben het al zo zwaar, crisis na crisis en dan vreet die wolf ook nog hun schapen op. Mensen zijn bang voor de wolf, sommigen zijn zelfs doodsbang. Dat is niet terecht, maar daar moet je wel wat mee. Ik denk dat hier een grote rol voor de overheid ligt maar het zal tijd en inzet kosten. Weet je wat het is: mensen leven tussen stenen en zijn het contact met de natuur kwijt. We willen zo veel mogelijk controle hebben, alles kunnen sturen. Maar de natuur laat zich niet altijd sturen." ■